

„Dlouhodobý plán environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO)“

**na 1. Mateřské škole Karlovy Vary, Komenského 7,
příspěvková organizace**

Zpracoval koordinátor EVVO:

Mgr. Zdeňka Tichá, ředitelka 1. Mateřské školy Karlovy Vary,
příspěvková organizace

1.1. Vymezení pojmů EVVO

- **Environmentálním vzděláváním** rozumíme učení se o životním prostředí, o přírodě a její ochraně, o ovlivňování racionální stránky osobnosti, zvýšení environmentálního vědomí člověka a jeho odborné připravenosti ve všech oblastech života (ekonomicko kulturně sociální), zejména na rozvoj jeho kompetencí vedoucí k odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a úctě k životu (znalosti, dovednosti, postoje, rozhodování, chování a jednání).
- **Výchovou** působíme pomocí různých činností a aktivit na city a vůli jedince, od nejmenších až po dospělé.
- **Osvětou** chápeme předávání informací z oblasti ekologické výchovy speciálními způsoby (diferencujeme formy, metody a prostředky na základě věkových i individuálních zvláštností vývoje osobnosti, nejčastěji využíváme u dospělých jedinců).
- **EVVO** zahrnuje činnosti a aktivity zaměřené na oblast životního prostředí probíhající na školách jako formální vzdělávání, v rámci volnočasových aktivit jako neformální vzdělávání a v rámci neorganizovaného času jedinců jako informální učení (získávání vědomostí, zkušeností, osvojování si dovedností a kompetencí vzájemnou interakcí se společností a přírodou).
- **EVVO** klade důraz na poznávání životního prostředí (přírodního i uměle vytvořeného pro člověka), na uvědomování si nezbytnosti zachování základních a nejdůležitějších podmínek života jako předpokladu pro udržitelný rozvoj (UR), na poznávání vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí vůbec, na vytvoření preventivních nástrojů k jeho ochraně.

1.2. Provedená evaluace uplynulého období a analýza současného stavu vyhodnocení použitých postupů

1.2.1. Evaluace :

- problematika environmentálního vzdělávání byla zapracována v jednotlivých částech ŠVP na všech OP, prolínala všemi výchovnými složkami, byla dětem nenásilnou formou hrových i řízených činností začleňována do vzdělávací nabídky předškolního vzdělávání s využitím zejména pohádkových příběhů, básní, písní, ale i náhlých situací ze svého okolí
- pojmy EVVO byly upevňovány v podvědomí dětí metodou vyprávění, čtením různých příběhů, při besedách a z vlastní zkušenosti při zážitkovém učení,

pokusech a experimentování (např. při výtvarných a pracovních činnostech, návštěvě lesa, louky, okolí mateřské školy, při pobytu ve škole v přírodě)

- využíván je velmi často pobyt na školní zahradě, v přírodě, lese, parku
- při výtvarných aktivitách se velmi často využívá ke zpracování odpadový ekologický materiál
- spolupráce s MM K.Vary, OŽP KÚ K.Vary, biofarma KOZODOJ, biostatek VALEČ, Lázeňské lesy a parky K.Vary

1.2.2. Analýza současného stavu v 1. MŠ (na jednotlivých OP)

v jednotlivých oblastech:

Environmentální výchova je chápána nejen jako výchova k řešení problémů týkajících se životního prostředí, ale zejména jako výchova dítěte jako budoucího občana k trvale udržitelnému rozvoji. Environmentální výchova je integrována do všech výchovných složek předškolního vzdělávání, je součástí ŠVP od roku 2005, pravidelně je evaluována a aktualizována. Činnosti a aktivity spojené s tematikou EVVO vznikají a jsou realizovány nezávisle na „existujícím plánu EVVO“.

a) Ekologizace provozu školy (šetření energií, třídění odpadů):

- budovy MŠ prošly energetickými audity, jsou učiněna ve spolupráci se zřizovatelem opatření k šetření energiemi-zateplení fasád, nová okna, změna topných médií (tepelné čerpadlo země-vzduch na OP Hornická), nové termoventily, nové teplotrozvody, nová vodovodní instalace (úsporné pákové vodovodní baterie a spořiče splachování u WC), nová elektroinstalace (nová méně nákladová osvětlení, úsporné žárovky), koupě nových nízko nákladových elektrospotřebičů (myčky nádobí, chladicí a mrazicí boxy, kuchyňská kamna), používání ekologických čistících prostředků
- na všech OP jsou pověřeni zodpovědní pracovníci, kteří pravidelně vedou evidenci spotřebovaných energií a 2x ročně vyhodnocují s ekonomkou školy
- všechna OP (MŠ i školní jídelny) mají nastavený jednotný systém na třídění odpadu (velkoobjemové kontejnery na papír, plasty, sklo, na třídách koše na papír a plast, centrálně zajišťujeme zpětný odběr baterií, nebezpečného odpadu – zářivek, tonerů do tiskáren)
- do šetření s energiemi je zapojený celý pracovní kolektiv společně s dětmi – zbytečně nesvítit, šetřit s vodou, třídít odpad

Závěry plynoucí z analýzy:

Silné stránky: - fungující systém třídění odpadů

- vstřícná spolupráce zřizovatele
- schopný koordinátor
- vstřícné vedení školy

Slabé stránky: - malá spolupráce rodičů se školou

- vysoké náklady na provoz školy
- provoz školy má ekologické rezervy (není provedeno zateplení budovy a těsnění oken na OP Východní)

Příležitosti: - podpora zřizovatele

- využití grantů v rámci regionu
- využití webových stránek školy
- spolupráce s dalšími organizacemi v obci

Hrozby: - krácení financí

b) Současné priority ve výchovně vzdělávacím procesu školy:

- pedagogové při výchovně vzdělávacích činnostech využívají přirozené poznávání a pozorování jevů, dějů, objektů z okolí, nebezpečných vlivů prostředí a jejich způsoby ochrany, experimentaci, práci s literárními texty a obrazovým materiálem, seznámení s encyklopedií, využívání ekohry „Jak správně třídít odpad-cesta odpadu“, kterou jednotlivé MŠ obdržely ve spolupráci s OŽP KK K.Vary
- děti společně se svými učitelkami pomáhají chránit přírodu, učí se ji respektovat, udržovat v ní čistotu, pečovat o ni – udržování čistoty v okolí MŠ, čistí les od odpadků (důraz je při tom kladen na hygienu-ochranné rukavice u dětí – OP Tašovice),
- děti se učí porovnávat čistotu ovzduší (město x les x hory), množství zeleně, stromů, keřů, zahrad a luk, vyjíždějí 1x ročně do školy v přírodě za dobrodružstvím a poznáním horské přírody na Mariánské v Krušných horách (OP Olšova Vrata)
- děti se učí pomáhat a neubližovat volně žijícím zvířatům ve spolupráci s ochránci přírody (beseda s myslivci, sběr kaštanů na zimu, zdobení

stroměčku pro zvířátka v zimním lese – OP Barevná školka Doubí, OP Sluníčko Východní, OP Studánka Krymská 10)

- děti se učí zpracovávat odpadový materiál (význam ochrany životního prostředí, šetření energiemi i lidskými zdroji, průmyslová recyklace, třídění odpadu – papír, plasty, sklo, baterie, zářivky, sběr a následné využití PET lahví a víček, různých papírových lepenek, krabiček, plastových lahvíček a dřevěných korálků, odřezků a odpadů při pracovních a výtvarných činnostech)
- přiměřeně k věku učíme děti manipulovat s různými materiály a surovinami, znát jejich význam a použití (spolupráce s hasiči, pekaři, cestáři, železničáři, kuchaři, řidiči...)
- na všech OP se společně děti a dospělí učí žít zdravým životním stylem, uplatňují způsoby chování podporujících zdraví (na OP Krymská 12 využíváme vzdělávací program ZDRAVÁ MŠ)
- environmentální výchova je součástí ŠVP

Závěry plynoucí z analýzy:

Silné stránky:

- škola uskutečňuje vlastní dlouhodobé i krátkodobé ekologické projekty
- je podporováno zařazení EVVO do systému výchovného působení
- je zavedeno třídění odpadu
- využívání hygienicky nezávadného odpadního materiálu při pracovních a výtvarných činnostech
- soustavně je zvelebováno a okrašlováno vnitřní a vnější prostředí školy, v areálu školy je mnoho zeleně, neustále je dbáno na školní hygienu – třídy jsou náležitě osvětleny, řádně větrány a jejich prostředí je zpříjemněno pokojovými rostlinami, barevnou výzdobou leně, květin a obrázků s ekologickou tematikou
- stále máme na mysli význam a nenahraditelnost přímého kontaktu dětí s přírodou
- několikrát za rok s dětmi vyjíždíme do přírody a zajímavých míst v našem okolí
- navazujeme spolupráci se střediskem ekologické výchovy v KOZODOJI a využíváme nabídky jejich programů
- pořádáme besedy na dané téma
- spolupracujeme s MŠ ve městě, ke „Dni Země“ jsou pro děti pořádány soutěže

- nezaměřujeme se pouze jen na přírodovědný efekt, zdůrazňujeme význam návratu k tradicím a lidové kultuře
- usilujeme o celkově dobrou atmosféru školy, prodchnutou duchem spolupráce, tolerance, ohleduplnosti a tvořivosti
- je vytvořena učebna v přírodě
- zapojujeme se do projektů a programů zaměřených na EVVO

Slabé stránky:

- včasná evaluace a aktualizace ŠVP
- zanedbatelná rodičovská spolupráce

Příležitosti:

- pořádání projektových dnů a soutěží
- využití webových stránek školy
- spolupráce s dalšími organizacemi v obci
- sázení keřů a stromků
- vytvoření dalších učeben v přírodě
- škola provádí ekologickou osvětu různými formami, např. články v místním tisku
- chodíme s dětmi na vycházky do přírody, přírodu pozorujeme
- sbíráme přírodniny pro výrobky v hodinách pracovního vyučování - domlouváme svoz materiálů vhodných pro pracovní činnosti (karton, dřevo, kůže, látky, vlny, atd.)
- škola podává několik projektů ročně a podaří se získat i finance

Hrozby:

- krácení financí

c) Spolupráce s partnery:

- spolupráce s EKO ATELIÉREM p.Horové (pořádání vzdělávacích seminářů pro pedagogy na OP Cestička z E.Destinnové, pořízení metodických příruček, projekt „Hračky za kačku“)
- děti z OP Na kopečku z Mozartovy ulice se pravidelnou návštěvou Hřiště Ferdy Mravence učí v „lesní učebně“ zažít vůni, zvuky, krásy a překvapení drahovického lázeňského lesa ve spolupráci s lesními pedagogy p.Bartůňkovou a p.Sládkem z Lázeňských lesů K.Vary

- pravidelně s dětmi navštěvujeme biofarmu KOZODOJ v K.Varech, kde realizujeme environmentální výukové programy a workshopy, které jsou mezi dětmi velmi populární
- spolupráce se zřizovatelem (EKO TONDA, integrovaný systém odpadového hospodářství města K.Vary)
- osvěta a výchova rodičů dětmi (např. třídění odpadů v domácnostech)
- spolupráce s rodiči (např. využití návštěvy v ekologickém pracovním prostředí-lesní školka)

d) Další vzdělávání pedagogů:

- pedagogičtí pracovníci školy získávají stále nové poznatky z oblasti EVVO studiem odborné literatury, odborných článků a pojednání většinou formou samostudia
- ředitelka školy studuje specializační studium „Školní koordinátor EVVO“
- pořádání vzdělávacích seminářů, účast na vzdělávacích akcích EVVO
- účast ředitelky školy na konferenci k projektu „Nové cesty ekologické výchovy v Sasku a v Čechách“ (téma: Zahrady a hřiště v přírodním stylu)

Závěry plynoucí z analýzy:

Silné stránky:

- koordinátorem EVVO je jmenován pedagog, který má opravdový zájem o problematiku ekologické výchovy a důsledně je podporován ředitelkou školy
- koordinátorem EVVO je sestavován plán EVVO, na jehož naplňování se podílí celý pedagogický sbor včetně provozních zaměstnanců
- vedení školy plnění plánu pravidelně vyhodnocuje
- ředitelka podporuje DVVP v oblasti EVVO

Slabé stránky:

- na škole nepracují ekologicky zaměřené zájmové koutky a kroužky
- vysoké náklady na provoz školy

Příležitosti:

- podpora zřizovatele
- využití grantů v rámci regionu
- využití webových stránek školy
- spolupráce s dalšími organizacemi v obci

Hrozby:

- krácení financí

e) Materiální zabezpečení školy:

- využívat vynikajícího materiálního vybavení všech OP (interaktivní tabule, venkovní učebny), funkčního didaktického materiálu a pomůcek (obrázková lota, pohádkové listy, pomůcky na třídění odpadu)

Závěry plynoucí z analýzy:

Silné stránky:

- ekologizace provozu školy
- zapojení do soutěží s environmentální tematikou

Slabé stránky:

- běžně nejsou užívány ekologicky příznivé učební pomůcky (sešity, papíry, obaly, pastelky, barvy) a čisticí či mycí prostředky

Příležitosti:

- podpora zřizovatele
- využití grantů v rámci regionu
- využití webových stránek školy
- spolupráce s dalšími organizacemi v obci

Hrozby:

- krácení financí

1.2.3. Výsledné závěry, záměry pro oblast EVVO

- více projektů a exkurzí zaměřených na environmentální výchovu
- větší prezentace aktivit na webu školy
- kroužky a volnočasové aktivity zařazovat více ve spolupráci s rodinou
- ekologizace prostředí
- vysoké provozní náklady
- krácení financí
- průběžné DVPP
- systematická práce na ŠVP, soustavná evaluace

Upevňování pojmů:

- vztah člověka k prostředí a k místu, ve kterém žije
- udržitelný rozvoj společnosti v celosvětovém měřítku a jeho dopadu na lidstvo (pozitivní i negativní vlivy), vytvoření povědomí o sounáležitosti se světem
- osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- vytváření pocitu sounáležitosti s živou i neživou přírodou, společností, planetou, které se časem proměňují a vyvíjí
- zodpovědnost za důsledky svého chování vůči prostředí, přírodě, péči o ní
- nepoškozovat životní prostředí kolem nás, aktivně se učit hledat řešení
- vnímat krásu jako jeden z projevů zdraví přírody

1.3. Vymezení výchovných a vzdělávacích cílů EVVO v mateřské škole na základě vlastních zkušeností a prožitkového učení

- probouzet v dětech zájem o přírodu a všechno živé
- učit se vnímat vše kolem nás vždy v souvislostech a vzájemné harmonii
- naučit se používat cit a rozum
- chovat se odpovědně ke světu, lidem a přírodě kolem nás
- pečovat o přírodu a chránit život
- vytvořit u dítěte elementární vědomí o okolním světě a jeho dění kolem nás
- vytvořit u dítěte elementární vědomí o vlivu člověka na životní prostředí (lokální i globální oblast)
- vytvořit u dítěte elementární vědomí pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k přírodě a životnímu prostředí, ke smysluplnému jednání a tvořivosti ve prospěch životního prostředí
- dosáhnout u dítěte elementární znalosti, dovednosti, postoje a návyky důležité pro budoucí rozvoj jeho kompetencí v oblasti EVVO (komunikativní, sociální, personální, řešení problémů, pracovní, občanské)
- utvářet si zdravý životní styl a hierarchii životních hodnot ve smyslu potřeb UR

1.4. Vymezení rozvojových a organizačních cílů EVVO v mateřské škole

- vytvoření moderního edukačního prostředí
- bezprostředně podmiňují rozvoj předškolního vzdělávání

- mají vliv na celkový rozvoj školy, zejména estetickou úroveň školy, její ekologizaci
- přínos pro okolí MŠ, město a společnost
- projekt „Škola jako krásná zahrada“ , „Les v mateřské škole“
- ukládání bio odpadu v kompostéru (tráva, listí, byliny)

1.5. Záměry, příležitosti v oblastech EVVO do následujícího období

- prezentovat školní ekologické aktivity na veřejnosti (výstavy, dny otevřených dveří v MŠ, publikace na webových stránkách, projektové dny v MŠ, spolupráce s institucemi, účast v soutěžích EKO COMu „Plníme dětské sny“)
- pokračovat ve třídění odpadů, ve spolupráci s lázeňskými parky zajistit kompostér pro bio odpad a zajistit kompostování na vybraných zahradách OP
- ve spolupráci s firmou ELEKTROWIN (zpětný odběr elektrozařízení) zajistit likvidaci nepotřebných elektrozařízení a účast v soutěži „Uklidme si svět“
- rozšířit spolupráci s ekocentry, školním statkem Cheb, biofarmou KOZODOJ, biostatkem VALEČ a využívat jejich výukové programy (Včelařství, Pečení domácího chleba, Zvířecí rodina, Biopotraviny, Zvířata domácí a hospodářská, Ekologické hospodářství...), s Lázeňskými lesy (Lesní pedagogika)
- návštěva Záchrané stanice zvířat na Bublavě (případná adopce živočichů)
- obnovit spolupráci s mysliveckým sdružením v oblasti péči o volně žijící zvířata (exkurze do lesa a ke krmelci, besedy, sběr kaštanů, žaludů, starého pečiva)
- systematické využívání naučných stezek v okolí města
- získat na všechna OP “Dřevěné puzzle” (druhy dřev a stromů) od Lázeňských lesů K.Vary
- zajistit pravidelný nákup potřebných pomůcek pro EVVO
- vybudovat dvě venkovní učebny na OP E.Destinnové a OP Východní
- všestranný rozvoj osobnosti dítěte se zaměřením na EVVO
- podpora vedení 1. MŠ problematice EVVO, podpora DVPP
- zajištění materiálního vybavení všech OP
- podpora vzdělávacích akcí pro děti v regionu i mimo něj
- navázání spolupráce se sdružením TEREZA, přihlášení se do programu EKOŠKOLA

- zaregistrování do sítě MRKVIČKA
- zapojení se do projektů zřizovatele města K.Vary „Zdravé město K.Vary“, „Malování na chodníky“, „Dny zdraví“, „Týden mobility“, „Zelenou stezkou na KOZODOJ“, „Bezpečně na kole“, „Čisté ovzduší pro všechny“, „Den bez aut“, „Alternativní doprava očima dětí“, „Barevný den“
- při činnostech a aktivitách EVVO využívat metody přírodovědných pozorování a experimentování, exkurzí v přírodě, frontální i individualizované výuky, týmové spolupráce, práce v koutku živé přírody
- aktivní přístup a společenská angažovanost pedagogů a zaměstnanců školy v oblasti EVVO
- spolupráce s rodinou (využít ochoty rodičů k organizování různých aktivit EVVO)
- vytvoření EKOTÝMU ŠKOLY (zaměstnanci školy, rodiče, děti), plán činností a aktivit (Věnuj mobil, EKOLAMP, EKOBAT, exkurze na biofarmu KOZODOJ, biostatik VALEČ, ZSZ BUBLAVA, exkurze za pověstí Karlovarska), pravidelné info na webu a nástěnkách 1.MŠ

1.6. Cíle a prostředky zabezpečení EVVO do následujícího období

1.6.1. Priority ve vzdělávání rozvíjením převážné části klíčových kompetencí

Dlouhodobý cíl: zařazení EVVO do integračního prvku školy.

Dílčí cíle:

a) koordinátor EVVO ve spolupráci s ostatními pedagogy školy sestaví dlouhodobý plán EVVO a zapracují jej do ŠVP na všech OP

Ukazatel naplnění: Postupně se zaváděním ŠVP, při jeho průběžném vyhodnocování bude dlouhodobý plán EVVO doplňován v souladu s požadavky praxe.

b) EVVO je obsaženo ve všech výchovných složkách předškolního vzdělávání

Ukazatel naplnění: Roční ŠVP jednotlivých OP.

c) koordinátor, jeho spolupracovníci a další zájemci se účastní vzdělávání v oblasti EVVO

Ukazatel naplnění: Účast vybraných učitelů na 1 semináři ročně.

d) účast školy v soutěži o titul Ekologická škola

Ukazatel naplnění: Získání ocenění „Ekologická škola“.

e) koordinátor EVVO pracuje v Asociaci koordinátorů EVVO

Ukazatel naplnění: Podíl na uspořádání některých akcí.

f) účast dětí na třídních ekologických projektech

Ukazatel naplnění: Představení třídních projektů na projektovém dni a v prostorách školy, publikování v tisku, prezentace na webu školy.

g) účast dětí všech tříd ve výukovém programu, na besedě a exkurzi

Ukazatel naplnění: Účast dětí všech tříd alespoň na 1 výukovém programu, besedě a exkurzi, hodnocení pedagogem, výtvarné práce.

1.6.2. Cíle v oblasti výchovně vzdělávací

Dlouhodobý cíl: naplňováním ekologických zásad ve škole vést děti k jejich uplatňování v rodině – výchova rodičů dětmi

Dílčí cíle:

a) aktivní účast dětí na přípravě školních projektů v oblasti EVVO

Ukazatel naplnění: Představení výstupů z projektů na nástěnkách, webu školy i v průběhu projektových dnů.

b) děti se podílí na ekologizaci provozu školy a jejího nejbližšího okolí

Ukazatel naplnění: děti třídí odpad (plasty, papír, směsný odpad), pomáhají kontrolovat využívání elektrické energie ve škole a při údržbě vnitřních prostor školy péčí o květinovou výzdobu.

c) děti se budou pravidelně účastnit akcí ekocenter v regionu

Ukazatel naplnění: každá třída se 1x ročně zúčastní výukového programu

d) děti se chovají citlivě k živočichům

Ukazatel naplnění: děti pečují podle rozpisu o svěřené živočichy (je-li na OP koutek živé přírody)

e) realizace projektového dne s ekologickou tematikou

Ukazatel naplnění: 1x ročně proběhne 1 projektový den věnovaný ekologické tematice.

f) zapojení školy do výstav a soutěží s přírodovědnou tematikou – dlouhodobá příprava dětí

Ukazatel naplnění: Účast dětí na celoškolských a regionálních výstavách a soutěžích s ekologickou tematikou.

g) děti se seznamují s globálními a lokálními problémy životního prostředí svých

vrstevníků

Ukazatel naplnění: pasivní účast na projektu Adopce na dálku (Keňa).

1.6.3. Cíle v oblasti vybavení školy a organizace provozu

Dlouhodobý cíl: provoz školy je ekologický a šetrný k životnímu prostředí.

Dílčí cíle:

a) používání ekologicky šetrných úklidových a mycích prostředků

Ukazatel naplnění: Čištění WC prostřednictvím biokultur firmy Sannitre, čisticí prostředky neškodné lidem a zvířatům.

b) třídění odpadů

Ukazatel naplnění: Koše na tříděný odpad ve všech třídách a ve školních kuchyních, velkoobjemové kontejnery u budov MŠ (včetně centrálního kontejneru na elektrické články a náplně do tiskáren umístěného na ředitelství 1. MŠ).

c) ekologické nakládání s materiálem

Ukazatel naplnění: Zajištění recyklace skartovaných dokumentů, elektrozařízení, ICT, náplní do tiskáren.

Ukazatel naplnění: Třídění odpadů v kanceláři školy a v kabinetech.

d) energeticky šetrná spotřeba

Ukazatel naplnění: Výměna netěsnících oken, energetický audit, zavedení termometrů, termoventilů, topných těles, úsporných zářivek, myček na nádobí, výměna nových elektrospotřebičů, úsporné vodovodní baterie.

e) zapojení a aktivita dětí

Ukazatel naplnění: stálá pomoc dětí při třídění papíru

1.6.4. Požadovaná způsobilost pedagogického sboru k EVVO, DVPP

Dlouhodobý cíl: do EVVO jsou zapojeni všichni pedagogové

Dílčí cíle:

a) vedení školy podporuje a organizačně zajišťuje DVPP v oblasti EVVO

Ukazatel naplnění: Koordinátor EVVO se zúčastní specializačního studia, spolupracovníci koordinátora se každoročně zúčastní alespoň 1 semináře pro učitele.

b) vedení školy zajišťuje potřebnou materiální podporu

Ukazatel naplnění: Zajišťování odborné a naučné literatury a časopisů s problematikou EVVO pro rozšiřování fondu školních knihovniček zaměřeného na sebevzdělávání pedagogů.

c) pedagogové ve své vzdělávací nabídce zařazují témata s EVVO

Ukazatel naplnění: Zapracování témat EVVO do ŠVP (integrovaných bloků) jednotlivých OP.

2. PRAVIDLA SPOLUPRÁCE KOORDINÁTORA EVVO S VEDENÍM A ZAMĚSTNANCI ŠKOLY

a) ředitelka školy pověřila určeného pedagoga koordinováním oblasti EVVO a sestavením sekce EVVO pro 1. MŠ (zástupci pedagogů ze všech OP) tzv. EKOTÝMU

b) koordinátor se spolupracovníky z jednotlivých OP připravuje z námětů a návrhů všech pracovníků školy rámcový dlouhodobý plán EVVO a v souladu s ním každoročně připraví realizační záměry v podobě ročního programu EVVO, který bude obsahovat:

- uplatňování ekologických aspektů v jednotlivých oblastech předškolního vzdělávání
- integraci přístupů k poznávání přírody a vztahů člověka k životnímu prostředí
- rozvíjení aktivity k mimoškolnímu prostředí
- zavádění integrujících přístupů k poznávání a hodnocení vztahů člověka a životního prostředí ve smyslu přípravy pro udržitelnost rozvoje
- přípravy a koordinaci dlouhodobých aktivit v péči o životní prostředí, jednorázové akce i různé regionální, mezinárodní a další formy aktivity a spolupráce
- zajišťování účasti školy v různých projektech zaměřených k EVVO
- příprava podkladů pro ekologizaci provozu školy
- spolupráce s dalšími školami, předávání zkušeností a zlepšování úrovně EVVO
- navázání kontaktů s mimoškolní oblastí
- vedení, doplňování evidence literatury, časopisů, odborných metodických příruček, učebních pomůcek a dalších informačních zdrojů k EVVO
- hodnocení programu EVVO ve spolupráci s vedením školy a ostatními pedagogy
- zapracovává koncepci EVVO Karlovarského kraje do dlouhodobého programu EVVO na škole

- koordinátor na základě podkladů spolupracovníků zpracovává hodnocení plnění realizačního plánu, které je součástí evaluační zprávy školy
- koordinátor úzce spolupracuje s vedením školy při přípravě aktivit a vedení školy vytváří potřebné podmínky pro jeho práci
- vedení školy podporuje návrhy koordinátora na účast jednotlivých učitelů na DVPP v oblasti EVVO, podporuje týmovou spolupráci a zapojení provozních zaměstnanců školy
- na webových stránkách školy otevřít sekci Environmentální výchovy

2.1. Prostředky dosažení

- v rámci EKOTÝMU se schází všichni pedagogové 1x za 2 měsíce, dostávají informace o průběhu činnosti EVVO, ty následně formou pedagogických a provozních porad předávají na všechna OP
- plnění EVVO je zapisováno do třídní knihy na všech OP
- probíhají soutěže, besedy, exkurze, vycházky a další plánované aktivity
- probíhá projektové vyučování zaměřené na EVVO
- účast na projektech pořádaných ekocentry

3. MOTIVAČNÍ OKRUHY PLÁNU EVVO

Celoroční projekty ROZKVELLÁ ZAHRAĐA, BABIČČIN DVOREČEK, ZEMĚ NAŠE ŽIVÁ PLANETA, RECYKLOHRÁTKY, UČÍME SE V LESE, ČTENÍ NÁS BAVÍ, VODNÍ HRÁTKY v MŠ zaměřené na objevování krásy přírody, rostlinných a živočišných druhů, recyklaci odpadů a šetření energiemi.

Dílčí projekty DEN ZEMĚ, DEN STROMŮ, DEN MOBILITY, DEN KVĚTŮ, DEN ZAHRADY, DEN PARKU.

Informační nástěnky, prezentační materiály na výstavkách a webu školy, tvořivé odpoledne - kroužek, experimentování, prezentace projektu společně s učitelkou, exkurze (o spotřebě a využitelnosti odpadů, systém třídění odpadů ve třídách, úspora vody - pákové baterie, úspora elektrické energie – kontrola oken, světel, exkurze do ČOV v K.Varech, do sběrného dvora, ekoskládka ČERNOŠÍN – předškolní třídy, podpora objevování přírody, aktivní péče a ochrana o ní, využití encyklopedií, internetu, spolupráce s KK v K.Varech a jejími pobočkami, vesnice a město, doprava a životní prostředí, náš zdravý životní styl).

3.1. Formy pedagogického působení, využití metody

a) celoškolní

- informační nástěnky
- filmy, metodické listy a obrázky
- besedy
- květinová úprava školy

b) skupinové (třídní)

- exkurze, zájezdy, výlety, výpravy do přírody
- výstavy
- výuka v integrovaných blocích (témata podle dílčích tematických plánů)
- jednotlivé projekty

c) individualizované podle vlastního výběru a zájmu dětí (vzdělávací nabídka)

- péče o chovatelský koutek
- účast na dílčích projektech

4. ČASOVÝ ROZVRH EVVO 2012-2014

Termíny, název akce, cílová skupina, kdo akci koordinuje, návaznost na dlouhodobý a dílčí cíl bude každý školní rok zpracováno spolupracovníky EKOTÝMU 1.MŠ).

Cílová skupina: učitelé, provozní zaměstnanci, děti a jejich rodiče, spolupracující organizace - partneři

Roční plán:

Září - informační nástěnka o projektech EVVO, činnostech a aktivitách, rozpracování plánu EVVO, rozpracování plánu DVPP, úvod do jednotlivých projektů, pravidla třídění odpadů ve škole, pravidla péče o chovaná zvířata ve škole, ekologizace úklidového provozu.

Říjen – průběh dílčích projektů EVVO – exkurze, prezentace ekologických programů, soutěže, výstavy.

Listopad - průběh dílčích projektů EVVO - projektový den, účast na programech ekocenter, den otevřených dveří – prezentace EVVO, kroužek.

Prosinec – leden - účast na výukových programech ekocenter, průběh dílčích projektů EVVO.

Únor – duben - prezentace výsledků, soutěže, výstavy, tvořivá odpoledne, programy DVPP.

Květen – červen - terénní exkurze, prezentace výsledků, projektové dny, vyhodnocení.

Příloha č. 1: Lokality, které lze využít při EVVO

Lokality v blízkém okolí:

Řeka Ohře

Ježčí stezka - příklad rekultivace

Sběrný dvůr - odpadové hospodářství

Lokality v širším okolí:

Statek Bernard - Zábavně naučné centrum řeky Ohře

- Muzeum řemesel, nabízí výukové programy, praktické činnosti

- Včelařské středisko, ukázky práce se včelami, včelí produkty

Loket - hrad se stálou expozicí porcelánu, archeologie, útrpného práva

- **soukromé Muzeum hraček**

- Možnost sběrů **karlovarských dvojčat** (srostlice živce)

- **Malá vodní elektrárna**

- **ČOV**, celá ukrytá ve skalním masivu

Svatošské skály - zvětrávání žuly, přirozené smíšené lesy.

Horní Slavkov – nejstarší porcelánka v Čechách, muzeum těžby cínu, hned dvě biofarmy, nabízející exkurze pro veřejnost.

Krásno - unikátní Krásenská rozhledna, Dlouhá stoka, muzeum těžby cínu, rašeliniště V Borkách, probíhající rekultivace.

Důl Jeroným - unikátní štola na cín ze 16. století, pro veřejnost uzavřená, pouze informační tabule.

Bečov – relikviář sv. Maura.

Kladská - naučná stezka s ukázkou původních porostů, rašeliniště.

Smrad'och - minerální prameny a mofety poblíž Pramenů.

Bublák u Vackovce - intenzivní probublávání plynů vodou a bahnem.

Rotavské varhany - ukázka sloupcovitého rozpadu čediče, příklad rekultivace bývalého lomového území.

Skalky skřítků u Dubiny- dutiny v sopečné stěně.

Kyselka, Radošov - vývěry kyselek, Mattoni, ukázka naprosté neúcty k odkazu J.Mattoniho.

Karlovy Vary- Podzemí Vřídla

- Muzeum J. Bechera
- Sklárna Moser
- Stezka k přírodě- naučná stezka v areálu SZeŠ Dalovice.

Kozodoj – biofarma, nabízející výukové pobyty pro děti, leží na naučné stezce mezi Starou a Novou Rolí.

Boží Dar - ukázka obnovitelných zdrojů energie, Klínovec, Božídarské rašeliniště s naučnou stezkou, Ježíškova stezka.

Jáchymov – Muzeum- Královská mincovna

- Štola č.4 – exkurze do podzemí

Přebuz - přírodní park s vrchovištními rašeliništi, jezírky, prameniště Rolavy, původní horské louky.

Horní Blatná - Vlčí a ledová jáma, pozůstatky hlubinné těžby cínu, rozhledna, v obci muzeum, připomínající hornictví.

Vysoký kámen u Kraslic - vyhlídka na odolných křemencových sucích, suťové porosty na svazích.

SOOS - slatiniště, rašeliniště, mofety. V místě je také záchranná stanice pro poraněné dravce, expozice dinosaurů a přírodovědného muzea.

Komorní hůrka – pozůstatky naší nejmladší sopky.

Železná hůrka - zachovalý sopečný kužel, na řezu patrné střídání lávových proudů a popelivín, lze nalézt drobné olivíny.

Doubrava - soukromé muzeum, statek i okolní budovy jsou ukázkou chebské hrázděnký.

Cheb - hrad, muzeum, Špalíček, na pěší zóně vkusně zaznamenané historické události.

Žirovice - Motýlí farma